

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-163

28.2.2019

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på mur – skadeårsak – tilfeldig og plutselig skade? – håndverkerfeil.

I april 2017 oppdaget sikrede at muren på oversiden av den forsikrede boligen hadde gitt etter og var i ferd med å kollapse inn i boligen. Selskapets takstmann vurderte at tele hadde forårsaket skaden på muren. Sikredes fagkyndige vurderte at overflatevann i form av nedbør eller høyereliggende terreng var årsaken til skaden. Tining og frost kunne også være medvirkende årsak. Saken reiste spørsmål ved om skaden hadde oppstått tilfeldig og plutselig, samt om den skyldtes håndverker eller entreprenørfeil. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort en dekningsmessig skade.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 511 728

Saksfremstilling

Saken gjelder krav mot selskapet som følge av skade på mur.

Sikrede har tegnet Topp bygningsforsikring hos selskapet. I forsikringsvilkårene fremgår:

4.4 Annen skade

Dekkes

- Tilfeldige og plutselige skader.

...

Dekkes ikke

Unntakene og begrensningene som framgår over gjelder også for dette punktet.

- Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost, tele.

- Skade som skyldes materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering.

...

2.3 Håndverker- og entreprenørfeil

Dekkes

Skade på bygning som følge av arbeid utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør som er oppstått senest 10 år etter at arbeidet ble utført:

- Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost eller tele.

- Materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering.

Sikrede oppdaget 11.4.17 at muren på oversiden av boligen hadde gitt etter og var i ferd med å kollapse inn i huset. Sikrede kontaktet selskapet som rekvirerte fagkyndig til å besiktige forholdet. Takstmann POR utarbeidet rapport datert 18.4.17:

Tele har forårsaket skade på lecamur ved at denne er skjøvet inn i soverom og toalett i kjeller. Huseier oppdaget skaden våren 2017. Terreng er noe skrånende inn mot grunnmur samt at terreng på overside har helling mot huset.

...

Inntrykk lecamur på soverom og toalett i sokkel. Soverom er ca 7,5 cm ut av lodd mens toalett er ca 4 cm ut av lodd. Riving er begrenset til inspeksjonshull i vegger

Sikrede har forklart at boligen ble bygget i desember 1993, og at det ikke har vært noen problemer med teleskader. Sikrede reagerte på at en slik skade skulle være forårsaket av tele og mente den kunne skyldes ytre påvirkninger, f.eks. en naturbegivenhet. De tre siste årene var det bygget flere boliger i området rundt hennes hus og for seks år siden ble det bygget en idrettsbane overfor boligen. Banen har vært islagt på vinteren, men ifølge kommunen ble det ikke laget drenering rundt banen. Naboen har fått opplyst av kommunen at årsaken var at for mye bevegelse i massen ville forårsake tele/vannskader samt at det under banen lå naturlig drenering som ledet ut i offentlig kum.

Kjøper engasjerte M AS som utarbeidet rapport datert 8.12.17. Det hitsettes fra rapporten:

Ytterveggen er trykket inn med opp mot 5 cm på det meste og blokk og mørtel er sprukket fra hverandre i liggefugen i de fleste skift. Skaden betegnes som omfattende. Det største bruddet i veggen er mellom u-blokk i topp og 2-3 øverste skift. U-blokken er forankret mot bunnsvill og denne har holdt u-blokken tilbake for kreftene veggen er belastet med lenger ned.

Støttevegg av 10 cm leca mellom sov og wc er kraftig deformert av påført kraft. Mellom stein og fuger er det rent og uten støv smuss og spindeltev som indikerer at skaden har oppstått nylig.

...

Trolig er tilført overflatevann i form av nedbør eller fra høyreliggende terreng årsaken til skaden. Klima med tining og frost i vinter og vår kan være en medvirkende faktor. Bruddet i veggen synes å være mest omfattende i terrenghøyde utv. Overflatelaget av bærelag har trolig blitt tilført så mye vann over tid, at muren har bristet som følge av variasjon mellom mildvær og frost.

Bruddet i veggen må ha oppstått brått da murverk ikke tåler mye strekk i konstruksjonen. Når muren først har fått bruddannelser har den mistet styrke og kollapset totalt av vekten av inntilliggende masser.

Det ble også fremlagt rapport fra BE AS datert 22.12.17. Det hitsettes fra rapporten:

Utgravde masser med innslag av siltinnhold deponert ved eiendommen. Massene kan være iblandet jordmasser utenfor selve byggegropen og gir ingen klar indikasjon på evt bruk av telefarlige masser inn mot bygget. Det var ingen synlige rester etter evt bruk av filterduk som separasjonssjikt mot tilbakefyllingsmasser og det antas at dette ikke har vært benyttet her. Terrengt ovenfor bygget fremstår med slak helling mot boligen. Det opplyses fra skaderapport om noe terrenghelling mot grunnmurer, men dette anses ikke relevant i forhold til skaden som er oppstått. Terrenghelling fra grunnmurer skal hindre overflatevann inn mot grunnmurer og er et tiltak sammen med drensplater en del av fuksikringen for kjellerveggen.

Opplysninger om etablert skøytebane de siste 3 år rett ovenfor eiendommen kan anses å ha noe innvirkning på oppmetning av vanninnhold ved jordmassene ovenfor og inn mot bygningen.

Kjøper fremla e-post fra BB AS datert 25.5.18 hvor det fremgikk:

Viser til graving av drenering ved hus til (navn).

Dreneringen var det ingen skader på ifølge vår graver, så vi vil anta at det var andre årsaker som gjorde at vannet fant veg inn i mot kjelleren hos A.

Det er nærliggende å tro at isbanen, som ligger rett på oversiden av huset, vil slippe fra seg så mye vann i terrengt, at det blir en stor belastning på en vanlig husdrenering. Dette ved siden av en allerede stor belastning fra naturlig drensvann på våren, vil sannsynligvis skape en overbelastning, all den tid det ikke ser ut som det er sluk eller drenering som er lagt for å ta unna smeltevannet fra nevnte bane.

Kjøper fremla også opparbeidelse- og driftsavtale mellom VV og kommunen datert 23.6.09 og 8.1.10. I kommunens interne e-post fra kommunen datert 10.11.17 fremgikk:

Var på befaring ved (adresse) der det er vannproblemer, og eieren, (navn), reparerer grunnmur og drenerer foran huset for ca. 500 000 kr i følge henne sjøl. Hun sa at vannproblemene begynte da det blei isbane der, og hun vurderer å be veiet la være å islegge banen i vinter og inntil det blir gravd eie drengrøft som også avskjærer overflatevannet, på nedsida av isbanen. Hun hadde et sterkt ønske om at kommune ville lage drengrøft. Hun sa at flere hun hadde snakka med synes det var rart at det ikke var drenering av banen. Legger med bilder jeg tok, og kartutsnitt med innlagt evt drengrøft og sluk. Det er ei dump i terrenget innafor som kanskje da burde tas med.

Sikrede fremla oversikt over kostnader som hadde påløpt til utbedring av skadene.

Sikrede krever dekning for skaden og anfører at den må regnes som plutselig og uforutsett skade etter forsikringsvilkårenes pkt. 4.4. Unntakene i vilkårene må forstås som en ansvarsfraskrivelse der fundamenteringen eller materialene som var benyttet skyldtes menneskelige feil og skaden dermed burde vært unngått. Skaden kunne ikke forklares med at sikrede ikke hadde gjort tilstrekkelig for å forhindre skaden. Skaden var atypisk og skyldtes helt særegne forhold som sikrede ikke på noen måte kunne forutse.

Sikrede viste videre til vilkårenes pkt. 2.3, hvor det fremgikk at forsikringen dekket "*skade på bygning som følge av arbeid utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør som er oppstått senest 10 år etter at arbeidet ble utført*". Feilen i dette tilfellet skyldtes at idrettsbanen ikke var utarbeidet med god nok drenering, som hadde medført at skaden hadde oppstått.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke var oppstått tilfeldig og plutselig. Under forsikringsvilkårenes standarddekning pkt. 4.4. var det i tillegg gjort unntak for bl.a. skade som skyldes setninger, jordtrykk, frost og tele.

Dekningen for skade som skyldtes frost og tele under toppdekningen pkt. 2.3 gjelder kun de skadene som hadde oppstått de siste ti årene etter at arbeidet ble utført av godkjent/autorisert håndverker. Boligen ble bygget i 1993. Tele/frostskader som hadde oppstått etter 2003 ville derfor falle utenfor forsikringens dekningsomfang. Eventuelt arbeid på naboeiendom eller lignende som kunne ha medvirket til at skaden oppsto hos sikrede var ikke dekningsmessig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på mur.

Sikredes forsikring omfatter "Tilfeldige og plutselige skader", men har unntak for

- Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost, tele.

Ifølge selskapets takst er skaden forårsaket av tele:

Tele har forårsaket skade på lecamur ved at denne er skjøvet inn i soverom og toalett i kjeller.

Sikredes takst omtaler skadene med følgende:

Trolig er tilført overflatevann i form av nedbør eller fra høyreliggende terreng årsaken til skaden. Klima med tining og frost i vinter og vår kan være en medvirkende faktor. Bruddet i veggen synes å være mest omfattende i terrenghøyde utv. Overflatelaget av bærelag har trolig blitt tilført så mye vann over tid, at muren har bristet som følge av variasjon mellom mildvær og frost.

Nemnda forstår rapporten slik at skaden bl.a. skyldes frost, som er unntatt fra dekningen. Unntakene for frost og tele gjelder også for skader som inntreffer plutselig. Skaden er derfor unntatt fra denne dekningen.

Sikrede har også dekning for "Håndverker- og entreprenørfeil".

Dekkes

Skade på bygning som følge av arbeid utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør som er oppstått senest 10 år etter at arbeidet ble utført:

- Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost eller tele.
- Materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering.

Sikrede anfører at skaden på hans mur skyldtes at idrettsbanen ikke var utarbeidet med god nok drenering. Boligen var oppført i 1993. Skader etter 2003 er derfor ikke omfattet av denne dekningen. Det følger også av nemndspraksis at håndverkerfeil på naboeiendommen ikke er omfattet av denne dekningen, jf. FinKN-2018-173. I den utstrekning skaden er en følge av uaktsomhet ved etablering av idrettsbanen er det de som har etablert banen og/eller kommunen som er riktig ansvarssubjekt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant) og Helene Folmo Hafnor (forbrukerrepresentant).